PvdA

Jaarverslag en jaarrekening 2022

Den Haag, 30 juni 2023

Namens het partijbestuur

Esther-Mirjam Sent: partijvoorzitter

Jopie Nooren: Vicevoorzitter

Ties Huis in ’t Veld: Internationaal secretaris 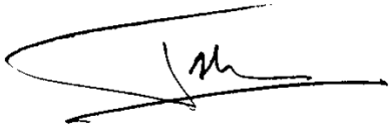

John Hofmeyer: Penningmeester

Alptekin Akdoğan: Partijbestuurslid

Stijn Jansen: Partijbestuurslid 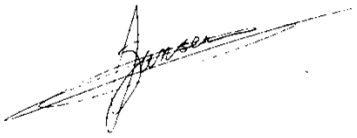

Lutz Jacobi: Partijbestuurslid 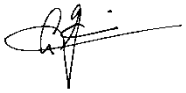

Peter Kerris: Partijbestuurslid

Roos Vermeij: Partijbestuurslid

Marinka Mulder: Partijbestuurslid

Jimme Nordkamp: Partijbestuurslid

JAARREKENING 2022

Ten geleide

De Partij van de Arbeid is een vereniging in actie en werkt aan de sociaaldemocratische agenda voor de toekomst. We brengen de idealen in de praktijk. Waar de verhalen en ervaringen van mensen centraal staan, we zoeken voortdurend naar bondgenoten om gezamenlijk de strijd aan te gaan en zijn gericht op politieke actie en resultaten. De Partij van de Arbeid strijdt voor de waarden waar de partij voor staat, de strijd om verschillende groepen in de samenleving te verbinden, met de inzet van onze politici, vrijwilligers, leden en medewerkers. Zij vormen de basis en een onuitputtelijke bron van inspiratie, kennis en energie.

Het persoonlijke contact met mensen is de basis van onze actiegerichte politiek en daarmee ook van de campagnes die wij voeren; in maart 2022 tijdens de campagne voor de Gemeenteraadsverkiezingen. De Partij heeft alle denkbare energie verzameld en ingezet om, tot in de laatste uren voordat de stembussen sloten, in alle dorpen en steden in ons land het gesprek aan te gaan. De gedrevenheid en het enthousiasme die de duizenden vrijwilligers daarbij aan de dag leggen is ‘de kurk waar onze vereniging op drijft’. In de loop van 2022 werden de voorbereidingen voor de verkiezingen van Provinciale Staten, de Waterschappen en de Eerste Kamer ter hand genomen.

In 2022 zijn er stappen gezet in de linkse samenwerking. Afspraken gemaakt over een gezamenlijke Eerste Kamerfractie met GroenLinks na de EK-verkiezingen, eenheid in verscheidenheid bij de samenwerking in de gemeentenen de provincies, gezamenlijke townhall-meetings, gezamenlijke inbreng tijdens debatten. Over de samenwerking in de toekomst zoeken en praten we door met onze leden.

In het financieel jaarverslag verklaren we cijfermatig de activiteiten en keuzes over het jaar 2022. De Partij van de Arbeid is financieel stabiel. Met verantwoorde buffers, ruimte voor het financieren van campagnes en investeringen doen die de Partij op de (middel)lange termijn versterken. Het partijbestuur kijkt ook naar de ontwikkelingen op de langere termijn, treft voorbereidingen en neemt maatregelen. Het verhogen van de aanvullende contributie van politici en bestuurders van de Partij is één van de maatregelen om de vermogenspositie te versterken. Tevens neemt de partij maatregelen om de verenigingsbureaucratie te verkleinen.

Inhoudsopgave

Bestuursverslag	Pagina
1. Nieuwe tijden, nieuwe kansen	5
2. Structuur van de Partij	8
3. Internationaal Secretariaat	11
4. Financieel beheer en reserves	12
5. Financiële uitkomsten 2022	17
6. Bestuurlijke banden	21
Jaarrekening	
7. Jaarrekening Vereniging Partij van de Arbeid	22
Overige gegevens	
8. Controleverklaring van onafhankelijke accountant	36

1. Nieuwe tijden, nieuwe kansen

Campagne Gemeenteraadsverkiezingen

Een verkiezingscampagne is geen moment opname. De opbouw en uitrol van een verkiezingscampagne heeft een lange voorbereiding en kost veel tijd. Een onderdeel van voorbereidingen op een campagne is het formuleren van een aantrekkelijke boodschap die aansluit bij de belevingswereld van kiezers en die de problemen van deze tijd adequaat weer weet te geven. Een verhaal dat herkenbaar, invoelend en aanstekelijk werkt.

Lokale thema's waren belangrijk in GR22 en hadden de afdelingen alle ruimte voor. Tegelijkertijd was de invloed vanuit landelijke politiek heel groot. De PvdA zette in op vier kernthema's: werk, wonen, zorg en onderwijs. Daarnaast is het speciale aandacht voor klimaat en duurzaamheid.

Het belangrijkste speerpunt van de campagne van de PvdA was wonen. De woningnood in Nederland is hoog en voor veel burgers – maar in het bijzonder starters op de arbeidsmarkt – is het vrijwel onmogelijk om een woning te bemachtigen. De wooncrisis was rondom de gemeenteraadsverkiezingen erg actueel en urgent, top of mind bij veel kiezers. Het thema is daarnaast onderdeel lokaal beleid en wordt daarom ook erg lokaal gevoeld.

Wonen, of liever volkshuisvesting, is voor de PvdA een kernwaarde en een onderwerp waar zij dus de gemeenteraadsverkiezingen 2022 dan ook het belangrijkste thema van de verkiezingen wilde maken. De PvdA heeft oplossingen voor de wooncrisis en een rijke historie met haar wethouders die volkshuisvesting zich eigen maakten. Tegenwoordig heeft de landelijke fractie geïnvesteerd in een woonvisie, met concrete maatregelen en oplossingen.
Lokaal werken onze huidige wethouders ook aan oplossingen voor de wooncrisis.

Een goede campagne valt of staat bij een goede organisatie. Voor het partijbureau stond deze campagne een goede ondersteuning aan de afdelingen op nummer 1. De voornaamste zaak was om de afdelingen zoveel mogelijk werk uit handen te nemen, zodat zij zich konden richten op zoveel mogelijk (online) contact maken met kiezers en lokale media. Hoewel veel mensen hun stemkeuze bepalen vanwege landelijke sentimenten, het zijn de lokale campagnes die het verschil kunnen maken en net zorgen voor die extra zetel, waardoor er wel een nieuw talent de gemeenteraden in kan stromen en waardoor een plek in het college groter wordt. Dit alles om onze doelen dichterbij te brengen.

Vanaf de zomer 2022 zijn de voorbereidingen voor de verkiezingen van de Provinciale Staten, Waterschappen en de Eerste Kamer ter hand genomen door de gewesten en het partijbureau. Te starten met de kandidaatstellingen, het verkiezingsprogramma en het campagneplan.

Congres en politieke ledenraad

Een belangrijke opdracht aan de vereniging is dat we onze de contacten met de leden borgen en onderhouden zodat zij ook maximaal hun stem kunnen laten horen en invloed hebben op de koers en keuzes van de partij. Als middel daarvoor gebruiken wij onze congressen, politieke ledenraden en (online) ledengesprekken.
Het congres is uiteraard het allerhoogste gezag binnen de partij. Alle leden hebben toegang tot het congres en kunnen deelnemen aan de beraadslagingen. Ook vanuit huis hebben alle leden de mogelijkheid om het congres te volgen en mee te stemmen.
Op 11 juni 2022 reisden zo'n 1250 enthousiaste leden af naar het NBC-congrescentrum in Nieuwegein voor het eerste fysieke congres op locatie sinds de uitbraak van de coronapandemie. Tijdens het congres werden diverse moties en reglementswijzigingen behandeld. Een belangrijk en aanzienlijk inhoudelijk deel van het congres ging over de samenwerking met Groenlinks. Daarbij hebben de leden zich in een motie uitgesproken voor gezamenlijke fractie in de Eerste Kamer.
Tijdens het congres werd er ook afscheid genomen van Lillianne Ploumen en Lodewijk Asscher. Attje Kuiken werd op datzelfde congres benoemd tot politiek leider van PvdA.
De rest van de dag konden mensen zich laten inspireren door woorden van Frans Timmermans, Attje Kuiken en Esther-Mirjam Sent. Er werden door onze netwerken en neveninstelling maar liefst 14 subsessies georganiseerd die goed gewaardeerd en bezocht werden.

Op 8 oktober werd de jaarlijkse politieke ledenraad gehouden vanuit theater Orpheus in Apeldoorn. De voorzitter van de dag was Marceline Schopman. Er waren ruim 300 fysieke bezoekers en de livestream werd die dag door zo'n 1500 personen bekeken. Er was een korte vergadering en behandeling van de moties en er werd uitgebreid stilgestaan bij het vertrek van Khadija Arib uit de Tweede Kamer.

De burgemeester van Apeldoorn en partijlid, Ton Heerts, die dag ook al opende, was gespreksleider en de mensen in de zaal konden al hun vragen kwijt aan politiek leider Attje Kuiken.
Daarna volgde een informerend gesprek over de stand van zaken met betrekking tot de linkse samenwerking met partijvoorzitter Esther-Mirjam Sent en collega partijvoorzitter Katinka Eikelenboom namens Groenlinks
Uiteraard waren er ook op de politieke ledenraad weer tal van inspirerende sessie. Een van de mogelijkheden was bijvoorbeeld om in gesprek te gaan met de nieuwe directeur van de Wiardi Beckmanstichting Tim `S Jongers.
De dag eindigde met een zeer inspirerende armoede monoloog van acteur Peter Faber.

Vrijwilligersmanagement
In de Vereniging zijn tijdens een campagne maar ook daarbuiten duizenden partijgenoten actief aan de slag. De start van 2022 stond geheel in het teken van de gemeenteraadsverkiezingen op 16 maart. Dit vroeg qua vrijwilligersmanagement een andere aanpak dan in het jaar daarvoor toen er verkiezingen werden gehouden voor Tweede Kamer. In plaats van werving voor het partijbureau, stelden we de afdelingen zèlf zo goed mogelijk in staat om mensen te werven en te organiseren. Op het partijbureau is een belteam met een vrijwilligers aangesteld om afdelingen bij bel-acties te ondersteunen en landelijke aanmeldingen te begeleiden naar afdelingen om daar te helpen bij de campagne. Dat werd ook gemonitord door het zogenaamde opvolgteam, eveneens bestaande uit vrijwilligers maar wel gecoördineerd door medewerkers van het partijbureau. Verder zijn de afdelingen en hun vrijwilligers vanuit het partijbureau ondersteund met een toolkit voor een persoonlijk brievenactie, Get Out to Vote Trainingen en twee verschillende bustours door de regio.

Scholing
Op 21 mei is in het kader van scholingsactiviteiten de Kandidaten5000dag gehouden in het Openluchtmuseum in Arnhem. Die dag werd georganiseerd speciaal voor leden die bij de Gemeenteraadsverkiezingen wel op de lijst stonden maar niet zijn verkozen. Doel van de dag was om de aanwezigen te enthousiasmeren en handvatten te geven om betrokken te blijven bij de vereniging.

Een nieuwe lichting van de PvdA academy is van start gegaan. In totaal hebben zich 56 deelnemers gemeld waarvan er uiteindelijk 21 zijn geselecteerd. De PvdA academy is gericht op jongere leden die zich willen inzetten voor politiek en vereniging.

We hebben binnen Mijn PvdA een duidelijk digitaal platform ontwikkeld voor een vindbaar aanbod van dat wat er al is op het gebied van scholing.

Regelmatig, en zeker in campagnetijd, zijn er vanuit het partijbureau online trainingen en scholingsdagen georganiseerd over onderwerpen als storytelling, canvassen, in etc. etc.

Social Media is van een toenemend belang in het benaderen en informeren. Afdelingen worden getraind over hoe sociale media het beste ingezet kan worden zoals bij het maken van keuzes qua inzet van hun reclamebudget op social media en of trainingen in het bereiken van specifieke doelgroepen. Afdelingen hadden de mogelijkheid om aan te sluiten bij de landelijke gezamenlijke inkoop.

Via de Debat Academy trainingen we groepen leden in debatteren. In 2022 is de eerste editie aangeboden, met goed resultaat geëvalueerd en wordt in 2023 voortgezet.

Het hele jaar door traint het Centrum voor Lokaal Bestuur lokale en provinciale politici/bestuurders via scholingsdagen en netwerkbijeenkomsten.

Scouting en talentmanagement
Scouting en talentmanagement richt zich op de ondersteuning van de landelijke scoutingscommissie, aangesteld door het partijbestuur en belast met de scouting van landelijke posities (Eerste Kamer, Tweede Kamer, Europeesparlement en bewindslieden) alsmede een aantal bestuurdersposities op lokaal niveau.

Het organiseren van scouting en talentmanagement op lokaal en regionaal niveau in de vereniging. Dit in samenwerking met de provinciale besturen.
Vanzelfsprekend is er vanuit de scouting aansluiting bij de initiatieven op het gebied van scholing en vrijwilligersmanagement.

informatievoorziening en digitale ondersteuning

Door de Coronamaatregelen heeft de partij in de voorbije jaren flinke stappen gemaakt in de digitalisering van de Vereniging. De digitale omgeving Samen Online is neergezet en doorontwikkeld, zodat leden van afdelingen elkaar digitaal veilig kunnen ontmoeten, bijeenkomsten een mix kunnen zijn van fysiek en digitaal. Niet enkel vanuit een noodzakelijkheid is de digitale weg verder bewandeld. Het digitaal meeten blijkt zeer efficiënt in het afstemmen tussen groepen en overdragen van campagne in drukke campagnetijd. Op het partijbureau is een professionele studio ingericht.

In de afgelopen jaren is de digitale architectuur op de schop gegaan. In 2022 hebben we een flinke stap gezet door het CRM-systeem, de basis van onze ICT, succesvol te vervangen

In 2022 is het ledenblad Rood éénmaal uitgebracht.

Politiek moet je organiseren

We willen een partij zijn die in alle haarvaten van de samenleving haar voelsprieten uitsteekt. We zorgen ervoor dat de partij in gesprek en contact blijft met de maatschappij en samenleving. Via landelijke interactieve bijeenkomsten als het congres en de politieke ledenraad. Via de maandelijkse talkshow PvdA Praat. En met het project “De Rode Draad’, waarbij we ophalen waar de uitdagingen zitten en de beste oplossingen ophalen en doordenken.

De afdelingen zijn het hele jaar door in de benen om impact te hebben op onderwerpen waar we ons betrokken bij voelen zoals een eerlijker verdeling van de welvaart, kansengelijkheid, betaalbare zorg en een eerlijke woningmarkt.
Afdelingen zijn in hun acties en manifestaties ondersteund door het partijbureau. Financieel met bijdragen uit het activiteitenfonds, maar ook met plannen voor concrete acties en met aangeleverd materiaal met hulp en advies. Voorbeelden: woonisolatie actie vanwege de gestegen energiekosten, de aanwezigheid en zichtbaarheid bij diverse manifestaties, Prides, het grote leesfeest.

2. Structuur van de partij

Partijbestuur

Het partijbestuur bestond in 2022 uit de volgende personen:
Esther-Mirjam Sent: Partijvoorzitter
Hélène Oppatja: Partijbestuurslid en vicevoorzitter (tot juni 2022)
Lenna Vromans: Internationaal Secretaris (tot november 2022)
John Hofmeyer: Penningmeester
Harry Vogelaar: Partijbestuurslid (tot januari 2023)
Naima Ajouaau: Partijbestuurslid (tot juni 2022)
Osman Cifci: Partijbestuurslid (tot juni 2022)
Stella van Gent: Partijbestuurslid (tot juni 2022)
Hayte de Jong: Partijbestuurslid (tot juni 2022)
Marinka Mulder: Partijbestuurslid
Jimme Nordkamp: Partijbestuurslid
Jopie Nooren: Partijbestuurslid en vicevoorzitter (vanaf juni 2022)
Stijn Jansen: Partijbestuurslid (vanaf juni 2022)
Lutz Jacobi: Partijbestuurslid (vanaf juni 2022)
Peter Kerris: Partijbestuurslid (vanaf juni 2022)
Roos Vermeij: Partijbestuurslid (vanaf juni 2022)

Q.q. leden
Lilianne Ploumen: Politiek leider, fractievoorzitter Tweede Kamerfractie (tot april 2022)
Attje Kuiken: Politiek leider, fractievoorzitter Tweede Kamerfractie (vanaf juni 2022)
Mei Li Vos: fractievoorzitter Eerste Kamer
Agnes Jongerius: Delegatieleider Nederlandse leden in de socialistische fractie in het Europees Parlement

Adviserende leden
Klara Boonstra: Directeur Wiardi Beckman Stichting (tot september 2022)
Tim 'S Jongers: Directeur Wiardi Beckman Stichting (vanaf september 2022)
Arjen Berkvens: Directeur Foundation Max van der Stoel (tot oktober 2022)
Kido Koenig: Directeur Foundation Max van der Stoel (vanaf november 2022)
Andrej van Hout: voorzitter Jonge Socialisten (tot juni 2022)
Lukas van Dongen: voorzitter Jonge Socialisten (juni – september 2022)
Bob den Ouden: voorzitter Jonge Socialisten (vanaf september 2022)
Leen Verbeek: Voorzitter Centrum voor Lokaal Bestuur. Sinds zomer 2022 is het CLB vertegenwoordigd door Joyce Langenacker (plaats vervangend bestuurslid CLB)

Partijbureau
Het partijbureau is de professionele werkorganisatie van de PvdA waar ongeveer 50 mensen werken. Het partijbureau levert diensten en politiek-strategische ondersteuning aan de partij. Het is de spil die ervoor zorgt dat zowel de vereniging als de politieke organisatie kan functioneren. Het partijbureau bestaat nu uit vier teams: projecten, communicatie, bestuurs- en verenigingszaken en administratieve organisatie.

MT
De leiding van het partijbureau ligt in handen van het managementteam (MT). Het managementteam werd in 2022 gevormd door:
Martijn Brandenburg: Algemeen directeur
André Plancius: teamleider team projecten
Sebastiaan Timmermans: teamleider communicatie / campagnemanager (tot april 2022)
Manuel Kaal: campagnemanager (vanaf september 2022)
Irma Hokke: teamleider Administratieve Organisatie / Interne Controle

Partijorganen en partijcommissies

Binnen de PvdA zijn diverse raden, werkgroepen en commissies actief:

De Verenigingsraad

De Verenigingsraad heeft tot taak beslissingen te nemen over in de reglementen omschreven organisatorische en financiële aangelegenheden van de vereniging en om over andere organisatorische en financiële kwesties gevraagd en ongevraagd advies te geven aan het partijbestuur. Hoofdonderwerpen in de Verenigingsraad in 2022 waren zoals te doen gebruikelijk het goedkeuren van de jaarrekening 2021 en de begroting 2023 en reflectie en advies op landelijke trajecten in de partij zoals profielschetsen voor de leden van het partijbestuur en het presidium, de scouting van kandidaat-gemeenteraadsleden, de ontwikkeling van de partijorganisatie en ledenbinding.
In 2022 zijn na overleg met de verenigingsraad door het partijbestuur congresvoorstellen ingediend. Deze hebben effect op de samenstelling van de Verenigingsraad. Per 1 januari 2023 is de nieuwe samenstelling en werkwijze van toepassing.

Het Presidium

Het presidium bestaat uit negen leden, tweejaarlijks gekozen door het congres. Het presidium bereidt het traject naar het congres voor en leidt de discussies en de besluitvorming op het congres. Voorts is het presidium verantwoordelijk voor het leiden en modereren van de discussies in de Verenigingsraad en de Politieke Ledenraad. Het presidium komt met regelmaat bijeen. Het presidium is het orgaan dat toeziet op een goede en transparante naleving van besluitvormingsprocessen binnen de partij. Het fungeert ook als stembureau en stelt de uitslag van de ledenraadplegingen vast.
Het Presidium wordt vanaf januari 2019 voorgezeten door Rita Weeda. Martien Brander is vicevoorzitter.

Beroepscommissie

De beroepscommissie is een onafhankelijk orgaan dat in gevallen die in statuten en reglementen omschreven een uitspraak doet in een geschil. In 2022 heeft de Beroepscommissie in vier zaken uitspraak gedaan. Drie betroffen een beroep tegen een door het partijbestuur uitgesproken royement, omdat de betreffende leden waren overgestapt naar een andere gemeenteraadsfractie of zich op een andere kandidatenlijst dan die van de PvdA hadden laten plaatsen. In elk van deze drie gevallen werd het royement gegrond verklaard.
Een beroep betrof een Tweede Kamerlid dat door het partijbestuur een berisping had opgelegd gekregen. Het beroep werd gegrond verklaard en daarmee werd de sanctie ongedaan gemaakt.
Op grond van de drie beroepskwesties rond royement is door de beroepscommissie een brief aan het partijbestuur geschreven over verbetering van de procedure bij dit soort zaken. Daarop is overleg geweest met het partijbestuur over verbetering. Ook de beroepskwestie van het Kamerlid is met het partijbestuur geëvalueerd om daarvan te leren.

Reglementencommissie

De Reglementencommissie is een door het partijbestuur ingestelde commissie, die het partijbestuur gevraagd en ongevraagd adviseert over de statuten en reglementen van de PvdA.

Commissie integriteit

De PvdA hecht grote waarde aan integriteit van leden, volksvertegenwoordigers en bestuurders. Er is een permanente commissie integriteit die het partijbestuur gevraagd en ongevraagd advies kan geven over zaken die raken aan de integriteit.

Klachtencommissie

In 2022 heeft de PvdA de Klachtencommissie Ongewenst gedrag en integriteitsschendingen ingesteld. De Klachtencommissie ongewenst gedrag en integriteitschendingen (afgekort KOGI) is een door het partijbestuur ingestelde commissie die als taak heeft te adviseren in het kader van klachten over ongewenst gedrag en integriteitsschendingen binnen de PvdA. In 2022 is aandacht besteed aan één lopende klacht uit 2021 en twaalf nieuwe klachten. Van deze nieuwe klachten konden er vijf niet in behandeling worden genomen omdat deze niet binnen het werkdomein van de Klachtencommissie vielen (bijvoorbeeld: beklaagde is geen lid van de PvdA, of er zijn andere (klachten)regelingen van kracht). Twee klachten werden gedurende het onderzoekstraject ingetrokken.
De aard van de klachten varieerde van uitsluiting en negatieve framing, seksueel machtsmisbruik of seksueel overschrijdend gedrag, stalking en manipulatie, laster, tot onzorgvuldige behandeling / afhandeling van fraude. Alle behandelde klachten werden door de Klachtencommissie afgesloten met een advies aan het Partijbestuur.

Meldpunt Ongewenst Gedrag

De PvdA is voor alle leden en sympathisanten een veilige omgeving. In de PvdA is geen plaats voor discriminatie, (seksuele) intimidatie, uitsluiting of andere ongewenste omgangsvormen. Daar handelen we naar, daar spreken we ons over uit, en dat lossen we op. Dit geldt voor iedereen in de partij: voor volksvertegenwoordigers, bestuurders, leden en sympathisanten. Als er sprake is van ongewenst gedrag of schending van integriteit dan wordt daar actie op ondernomen. Iedere melding wordt op gedegen wijze afgehandeld.

Vertrouwenspersonen

Sinds 2015 zijn vertrouwenspersonen actief binnen de partij. De vertrouwenspersoon verzorgt de eerste opvang van werknemers en eenieder die actief is in de Partij die is/zijn lastiggevallen en die vertrouwelijk hulp en advies nodig hebben. De vertrouwenspersoon bekijkt of een oplossing in de informele sfeer mogelijk is. Informeert de betreffende persoon over andere mogelijkheden, zoals klachtenprocedures. De PvdA beschikt over interne en externe vertrouwenspersonen. De vertrouwenspersonen schrijven eenmaal per jaar een jaarverslag en overhandigen deze aan het partijbestuur. Het verslag behandelt de aantallen meldingen, in algemene zin de reden/aard van de klacht en waar nodig/mogelijk voorzien van advies over de te hanteren procedures.

Programma sociale veiligheid

Het partijbestuur is in 2022 gestart met het programma sociale veiligheid. De Partij doet nader onderzoek onder leden naar de beleving van de sociale veiligheid. Met als doel het verbeteren van de structuur en de verbanden en waar mogelijk of noodzakelijk de verantwoordelijkheden verhelderen. Ook via het bieden van trainingen, het onderwerp sociale veiligheid als onderdeel van opleidingen en waar nodig het aanpassen van gedragscode/erecode. Doorlooptijd: 2023 en 2024.

3. Internationaal Secretariaat 2022

Van oudsher is de PvdA een internationaal-georiënteerde partij. Internationale solidariteit is een van de kernwaarden van de sociaaldemocratie. Met grote internationale uitdagingen staat deze solidariteit echter steeds vaker onder druk. Niet alleen worden de gevolgen van de klimaatcrisis, de alsmaar groeiende ongelijkheid en de democratische recessie in de wereld steeds evidenter, ook zijn landen in mindere mate in staat om de handen ineen te slaan en gezamenlijk met oplossingen te komen. En dan zijn er nog zorgen over de veiligheidssituatie in Europa, waar Rusland probeert met bruut geweld een buurland in te lijven.

Meer dan ooit is buitenland binnenland. De oorlog in Oekraïne heeft energieprijzen opgedreven en dezelfde tendensen die democratieën wereldwijd ondermijnen zien we terug in Nederland. Dat internationale thema's leven onder kiezers blijkt ook uit onderzoek: drie kwart van de Nederlanders maakt zich zorgen voor de gevolgen van klimaatverandering en ruim 70 procent ziet Rusland als een bedreiging voor de veiligheid van Nederland.

Het verhaal van de PvdA is daarom niet compleet zonder een sterk internationaal component.
Dé prioriteit van het IS zijn de Europese verkiezingen van mei 2024. Na het succes tijdens de vorige verkiezingen met de uitgesproken pro-Europese boodschap van Frans Timmermans hebben we de taak om wederom met een aansprekend verhaal een goede uitslag te behalen. Deze verkiezingen bieden bovendien de mogelijkheid om leden met interesse voor de Europese en internationale politiek te activeren en nieuwe groepen kiezers –jongeren in het bijzonder - aan te spreken.

Het IS is het platform binnen de partij voor debat en actie op internationale thema's en de spil in het buitenlandnetwerk van de PvdA - van Eurodelegatie tot partijbestuur en PES-activisten. Met het oog op de beperkte slagkracht van het IS is het essentieel dat de samenwerking wordt gezocht. Met partners binnen de partij als de FMS, de Eurodelegatie en de WBS, maar ook met GroenLinks en organisaties uit het maatschappelijk middenveld. Gezamenlijk brengen we ons internationale verhaal beter aan het voetlicht en formuleren we antwoorden en acties die passen bij de grote uitdagingen van deze tijd.

De belangrijkste doelstellingen:

1. **Leden activeren en nieuwe groepen aanspreken:** een zichtbaarder internationaal secretariaat, activiteiten voor (niet-)leden, nieuwsbrieven, Europacademy
2. **Een hechter en groter internationaal netwerk:** PES, actieve rol Progressive Alliance, bezoeken en ontmoetingen politici Zusterpartijen, Policy netwerk, vertegenwoordiging congressen, bijdrage European Forum, samenwerking FMS.
3. **Investeren in een inhoudelijk-gedreven en toekomstgericht verhaal:** Strategische sessies, verbinden woordvoerders en experts, een nieuw internationaal verhaal met GroenLinks.

4. Financieel beheer, Risicopreventie en reserves

A. Structuur PvdA

Statutair is bepaald dat de Vereniging Partij van de Arbeid één rechtspersoon is met een decentrale partijstructuur.
Gewesten en Afdelingen zijn in principe autonoom in de besteding van de middelen die zij ter beschikking hebben gekregen van het partijbestuur, maar dienen zich daarbij te houden aan richtlijnen van het partijbestuur, omdat daar de financiële en juridische eindverantwoordelijkheid ligt. Deze richtlijnen kunnen betrekking hebben op voorschriften over de gang van zaken binnen de gewesten en afdelingen (beheer van de middelen, dubbele autorisatie bij hoge uitgaven, wijze van controle en verantwoording), zowel als op de relatie met het partijbestuur (het indienen van begrotingen en jaarrekeningen, het verschaffen van inlichtingen, etc.).

B. Geldstromen

De financiering van de PvdA is afhankelijk van een aantal geldstromen.

- De eerste geldstroom zijn de inkomsten uit de contributie van leden.
- Een tweede voorname geldstroom is de subsidie die verstrekt wordt door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en deels gebaseerd is op het aantal zetels in de Tweede Kamer en deels op het aantal subsidiabele leden van de partij.
- Een derde geldstroom zijn de aanvullende en specifieke contributies van de politici
- Een vierde geldstroom is die van het werven van fondsen.

C. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit twee reserves: de continuïteitsreserve en de bestemmingsreserve. Onder de continuïteitsreserve is opgenomen dat deel van het eigen vermogen, waarover het bestuur binnen de statutaire doelstellingen van de Vereniging Partij van de Arbeid vrij kan beschikken. Onder de bestemmingsreserves zijn reserves opgenomen waaraan door het bestuur van de vereniging een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan.

D. Bestemmingsreserve

Er is besloten om met één bestemmingsreserve te werken, waaraan de geoormerkte gelden worden gedoteerd en waaruit ten gunste van campagnes onttrekkingen worden gedaan ter financiering van de landelijke verkiezingscampagnes voor het Europees Parlement, de Tweede en Eerste Kamer, de Provinciale Staten en de Gemeenteraad. Tevens worden uit deze reserve afdrachten aan afdelingen gefinancierd voor de GR-verkiezingscampagnes.
Uitgaven die worden gedekt uit bestemmingsreserves worden in de resultatenrekening verantwoord en via de resultaatbestemming ten laste van de betreffende reserve gebracht. Wijzigingen in de beperking van de bestemming van de reserve, welke door de daartoe bevoegde organen of instanties worden aangebracht, worden als overige mutatie binnen het eigen vermogen verwerkt.

E. Continuïteitsreserve

De Continuïteitsreserve (ook wel Algemene reserve of weerstandsvermogen genoemd) wordt aangewend voor alles wat geen betrekking heeft op de Bestemmingsreserve en staat geheel ter vrije beschikking aan alle activiteiten die niet geformuleerd zijn voor de Bestemmingsreserve.

F. Procesjaarrekening en verslag

Jaarlijks moet de PvdA voor 1 juli verantwoording afleggen, over de jaarlijkse subsidiegelden, aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK) door middel van een door een accountant goedgekeurde jaarrekening/verslag.

Het proces ziet er als volgt uit:

- Start interim controle door accountant einde van het lopende jaar. Jaarlijks worden de cijfers voor de jaarrekening op een rij gezet. Uit dit overzicht blijkt waar (en hoe veel) geld uitgegeven is en hoe veel er binnengekomen is. De accountant controleert of alle uitgaven en inkomsten kloppen en geeft een verklaring af. Deze verklaring is belangrijk voor o.a. banken, en de overheid. De accountant controleert of de regels van de WFPP (wet financiering politieke partijen) worden nageleefd.
- Na de interim controle volgt de eindcontrole, van de enkelvoudige en geconsolideerde jaarrekening over het voorgaande boekjaar door de accountant.
- Voor het consolideren van de jaarrekening dienen de gewesten en afdelingen hun jaarrekening in een online administratiesysteem in, samen met een ondertekend document van de kascommissie. Na goedkeuring door de financiële afdeling van het Partijbureau worden deze cijfers geconsolideerd met de landelijke jaarrekening.
- De door de accountant goedgekeurde jaarverslag gaat ter vaststelling naar het Partijbestuur.
- Na het door het Partijbestuur vastgestelde jaarverslag gaat deze vervolgens ter goedkeuring naar de Verenigingsraad.
- Waarna ter afsluiting het jaarverslag nogmaals ter goedkeuring aan het Partijbestuur wordt voorgelegd.
- Voor 1 juli gaat het door de accountant en Partijbestuur goedgekeurde jaarrekening ter verantwoording naar het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK).

G. Verslaglegging

De jaarlijkse verslaglegging valt onder de “Richtlijn voor de jaarverslaggeving Kleine-organisaties-zonder-winststreven” (RkJ-C1).

H. Effecten in 2022 op de organisatie op het landelijk partijbureau

Het jaar 2022 kon op landelijk niveau worden afgesloten met een positief resultaat ad € 477.965
Alle inspanningen in de bedrijfs- en campagnevoering hebben een uitkomst opgeleverd die € 895.508 gunstiger uitvalt dan bij het opstellen van de landelijke bedrijfsvoerings- en campagnebegrotingen 2022 als haalbaar werd geacht.

Door dit positieve resultaat op landelijk niveau is de vermogenspositie van de vereniging boven verwachting verder gestegen.

Onderstaand worden de landelijke baten en lasten beknopt weergegeven.

Landelijke staat van baten en lasten 2022	Begroot 2022 €	Uitkomst 2022 €	Uitkomst 2021 €
Baten			
Contributies	4.316.320	4.315.059	4.361.846
Overheidssubsidie	1.569.387	1.702.472	1.688.280
Overige baten	857.538	802.145	1.411.764
Totaal Baten	**6.743.245**	**6.819.676**	**7.461.891**
Lasten			
Algemene bedrijfskosten	826.621	793.931	795.369
Partijbestuur en int. Secretariaat	380.975	321.569	349.330
Directie en Bestuursondersteuning	2.011.082	2.155.196	1.832.588
Team Projecten	1.564.716	1.348.374	1.297.731
Bijdragen WBS en FMS	271.300	321.300	221.300
Financiering Gew/Afd/Netwerken	843.000	715.611	633.043
Landelijke campagnekosten (incl. afdrachten GR + herindeling)	600.000	685.729	1.802.145
Totaal Lasten	**6.497.694**	**6.341.712**	**6.931.506**
Landelijk resultaat	**245.551**	**477.964**	**530.385**

Dankzij dit resultaat bedraagt het Eigen Vermogen op landelijk niveau per 31 december 2022 € 5.333.447 en is als volgt opgebouwd:

- Continuïteitsreserve € 4.559.190
- Bestemmingsreserve € 774.257

H. Samenvatting cijfers Gewesten en Afdelingen

Sinds de inwerkingtreding van de Wet Financiering Politieke Partijen in 2013 wordt de feitelijke juridische verantwoordelijkheid van het Landelijk Bestuur voor het financiële reilen en zeilen van de gehele vereniging, dus zowel centraal landelijk als decentraal lokaal, zichtbaar gemaakt in één gezamenlijke jaarrekening, omdat de Vereniging PvdA samen met de Gewesten en Afdelingen één rechtspersoon vormen.
Onderstaand worden de totale baten en lasten van de Gewesten en de Afdelingen afzonderlijk beknopt weergegeven. Ruim 95% van de door de lokale besturen ingediende jaarrekeningen werden door het Partijbureau goedgekeurd. De cijfers in de overige (nog niet goedgekeurde of nog niet ingediende) jaarrekeningen zijn wel meegenomen, maar nog onderdeel van het goedkeuringsproces.
Het controleren en goedkeuren van de jaarrekeningen door de kascontrolecommissies vindt vooraf aan de Algemene Ledenvergaderingen (ALV) plaats met décharge van het lokale bestuur voor het gevoerde financiële beleid.

Staat van baten en lasten van de gewesten en afdelingen en netwerken 2022	Begroot 2022 €	Uitkomst 2022 €	Uitkomst 2021 €
Baten			
Contributies Politici	512.880	615.144	551.251
Afdrachten Landelijk Partijbureau	599.000	715.611	625.739
Overige baten	1.257.428	604.881	614.709
Totaal Baten	**2.369.308**	**1.935.636**	**1.791.699**
Lasten			
Lokale organisatiekosten	361.080	317.150	234.200
Lokale Campagnekosten	1.790.627	2.306.573	505.324
Overige Activiteiten	450.285	353.696	247.730
Totaal Lasten	**2.601.991**	**2.977.418**	**987.254**
Resultaat gewesten en afdelingen	**232.683-**	**1.041.782-**	**834.061**

De in hierboven onder G en H genoemde cijfers van de balans en staten van baten en lasten worden hierna in de hoofdstukken 5 en 7 nader toegelicht.

Risico-analyse/-management

De PvdA heeft in de voorbije jaren gewerkt aan de opbouw van verantwoorde reserves die optelt tot ten minste € 2,7 miljoen, op basis van advies van de account uit 2019, inmiddels is er een reserve opgebouwd van € 4,5 miljoen.
Een reserve die uiteen valt uit benodigde reserve voor: a financiering vaste activa landelijk, b. financiering van werkkapitaal landelijk en c. buffervermogen voor risico's en onvoorziene omstandigheden.

De voornaamste risico's en de beheersmaatregelen

Activiteiten
Fraude:
Beheersmaatregelen: Fraudeprotocol, Treasurystatuut, monitoring door financiën, directie, interne en externe audits.
Onjuiste uitvoer projecten:
Beheersmaatregelen: aansturing projecten, eisen aan kwaliteit, zo nodig externe beoordeling rapport van bevindingen.

Inkomsten gerelateerd
Daling aantal leden en politici:
Beheersmaatregelen: tav leden: uitvoer van 'survivalchart door actuaris' op levensverwachting en langjarig verloop. Op basis hiervan opstellen begroting. tav politici: niet op voorhand begroten/rekenen op een verhoging van de aanvullende contributie.

Onregelmatigheden bij afdelingen, gewesten
Bij afdelingen en gewesten:
Beheersmaatregelen: fraudeprotocol, monitoring vanuit partijbureau.

Personeel/Medewerkers
Ziekteverzuim (langdurig):
Beheersmaatregel: HRM-beleid / Inzet ARBO (preventief)
Veiligheid van medewerkers:
Beheersmaatregel: uitvoer risico-inventarisatie en – evaluatie, opvolging adviezen (uitgevoerd mei 2022), gedragscode en gesprekken over (sociale) veiligheid.

Interne organisatie
Organisatiestructuur:
Beheersmaatregelen: Profiel directeur, overlegstructuur, traject organisatieontwikkeling
ICT-problemen:
Beheersmaatregelen: Externe ICT-support, Back-ups, Test systemen door externe organisaties, calamiteitenplan.

Voorgang en signalering binnen partijbureau, partijbestuur en vereniging
Elk kwartaal worden in het partijbestuur de kwartaalcijfers besproken bestaande uit de financiële realisatie van de begroting/budgetten (vanaf Q3 ook prognoses uitkomst einde jaar), het debiteurensaldo/-beheer, de liquiditeitsprognose en de ledenontwikkeling. Op MT-niveau wordt maandelijks gerapporteerd (M-cijfers).
Het partijbestuur en de Verenigingsraad zijn verantwoordelijk voor opstellen en vaststellen begroting en jaarrekening (incl. werkplan/ activiteiten, financiële onderbouwing van cijfers en meerjarenbegroting).

Milieu/maatschappelijk verantwoord ondernemen

De PvdA maakt zich politiek hard voor een toekomstbestendige manier van bedrijfsvoering. Voor ons hoort maatschappelijk verantwoord ondernemen bij een professionele en duurzame vorm van werken. Onze organisatie spant zich daar ook voor in. Daarbij laat de organisatie zich sturen door de ISO 26000:2010 richtlijn.

Mensen

Wij respecteren de universele verklaring van de rechten van de mens van de Verenigde Naties. Wij streven naar een divers personeelsbeleid, waarbij medewerkers kansen krijgen zich te ontplooien en ontwikkelen, passend binnen de behoefte van de organisatie. Bij de werving van nieuw personeel wordt gewerkt met de regels voor inclusieve werving en selectie. Onze partij biedt mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt de kans deel te nemen aan het arbeidsproces. Tevens bieden wij jongeren de gelegenheid om werkervaring op te doen, door ieder jaar meerdere stageplaatsen aan te bieden.

Sociale veiligheid

De PvdA zet zich actief in voor een veilige vereniging. In de PvdA is geen plaats voor discriminatie, (seksuele) intimidatie, uitsluiting of andere ongewenste omgangsvormen. Dit geldt voor iedereen in de partij: voor volksvertegenwoordigers, bestuurders, medewerkers en leden. Om aan de sociale veiligheid te blijven werken is de PvdA het afgelopen jaar begonnen met een cultuuronderzoek naar de verenging en zijn er gesprekken geweest met leden over dit thema. Daarnaast wordt er gewerkt aan het optimaliseren van de procedures en codes over sociale veiligheid, om de toegankelijkheid van de vertrouwenspersoon te vergroten en om meldingen van ongewenst gedrag en integriteitsschendingen op gedegen wijze te kunnen behandelen.

Social return

Niet iedereen neemt even gemakkelijk deel aan het arbeidsproces. Social return heeft als doel om de werkstroom naar werk te bevorderen voor mensen die zonder reintegratieondersteuning niet aan werk komen. Onze partij biedt mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt de mogelijkheid om binnen de organisatie te werken.

Samenwerking in de keten

De PvdA hecht eraan om maatschappelijk verantwoordt te ondernemen in haar gehele keten. Daarom vraagt de partij aan haar externe partners om aandacht te geven aan hun acties op het vlak van maatschappelijk verantwoord ondernemen. De partij neemt deze informatie ook mee in hun besluitvorming over (de voortzetting van) samenwerking met deze partners, en de besluitvorming over offertes.

Planeet

De PvdA hecht erg aan duurzame bedrijfsvoering. Dat doet de PvdA ook in haar bedrijfsvoering op het partijbureau.

- Op het partijbureau worden zoveel als mogelijk Fair Trade producten ingekocht. Bij de schoonmaak van het pand worden zoveel als mogelijk biologische schoonmaakmiddelen ingezet;
- We spannen ons in om de inkoop van dierlijke producten zoveel mogelijk te verminderen;
- Er wordt kritisch gekeken naar mogelijkheden om ons vervoer duurzamer in te zetten. Het partijbureau heeft dienstfietsen. Het streven is dat geen enkele medewerker met de auto naar kantoor komt. Voor langere afstanden wordt de trein genomen, en de partij moedigt haar politici aan om dit ook te doen;
- Het partijbureau heeft (een gedeelte van) de financiële middelen van de partij ondergebracht bij een duurzame bank;
- Voor medewerkers geldt de richtlijn dat zij de helft van de tijd thuis werken. Aan alle gremia in de partij worden digitale tools geboden om digitaal bijeen te komen en te vergaderen;
- Het landelijk partijbureau is met oog voor duurzaamheid verbouwd, en de verwarming van het pand wordt op een minimum gehouden. Met afdelingen die een pand in lokaal beheer hebben wordt gesproken om deze verder te verduurzamen;
- Het voldoen aan van toepassing zijnde wet- en regelgeving en andere eisen.

5. Financiële uitkomsten 2022

Landelijke uitkomsten, exclusief gewesten en afdelingen

De reeds in hoofdstuk 4 genoemde ontwikkeling in 2022 van het landelijke resultaat ten opzichte van de landelijke Bedrijfsvoerings- en Campagnebegrotingen ad € 232.412 werd veroorzaakt doordat de landelijke inkomsten € 56.431 hoger uitkwamen dan werd begroot en de landelijke uitgaven in totaliteit € 175.981 lager uitvielen dan werd begroot.
De belangrijkste redenen hiervan zijn onderstaand weergegeven en worden verderop in dit verslag met cijfers onderbouwd:

INKOMSTEN

- Hogere ledencontributie, hoofdzakelijk doordat het ledental minder afnam dan in de begroting werd getoond;
- Hogere aanvullende contributie lokale politici
- Hogere subsidie van de overheid wegens herberekening 2021 door indexatie.

UITGAVEN

- Lagere afschrijvingskosten door vertraging oplevering livegang van nieuwe softwareprojecten en lagere algemene bureaukosten;
- Hogere kosten Directie en Management vanwege inhuur derden en meerdere zaken extern en juridisch advies;
- Lagere kosten Partijbestuur en Internationaal secretariaat;
- Lagere afdrachten aan Gewesten en Afdelingen;
- Lagere kosten stagiaires en vrijwilligers;
- Lagere kosten Team Projecten
- Lagere kosten Team Bestuurs- en Verenigingszaken en Diensten

Bestemming Landelijk Resultaat 2022

Het Landelijk positieve resultaat ad € 477.965 is al volgt bestemd:

- € 49.270 ter toevoeging van de Bestemmingsreserve, waarmee het eindsaldo van de Landelijke Bestemmingsreserve per 31-12-2022 op € 774.257 is gekomen.
- € 428.695 ten gunste van de Landelijke Continuïteitsreserve, waarmee het saldo van de Continuïteitsreserve per 31-12-2022 uit op € 4.559.190 is uitgekomen.

Het totale Landelijke Eigen Vermogen bedraagt aldus per 31-12-22 € 5.333.447 en is als volgt opgebouwd:

Vaste Activa	€ 415.755
Vorderingen	€ 951.898
Liquide Middelen	€ 4.610.721
	€ 5.978.374
AF:	
Voorzieningen	€ 12.904
Kortlopende schulden	€ 632.023
Landelijk Eigen Vermogen	**€ 5.333.447**

Uitkomsten, Gewesten en afdelingen

De reeds in hoofdstuk 4 genoemde ontwikkeling in 2022 van het resultaat ten opzichte van de Bedrijfsvoerings- en Campagnebegrotingen gewesten en afdelingen ad € -1.041.782 werd veroorzaakt door de gehouden Gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022 waarbij de begrote inkomsten € 433.672 lager uitkwamen dan werd begroot en de landelijke uitgaven in totaliteit € 375.426 hoger uitvielen dan werd begroot.

De belangrijkste redenen hiervan zijn onderstaand weergegeven en worden verderop in dit verslag met cijfers onderbouwd:

INKOMSTEN

- Lagere overige baten

UITGAVEN

- Hogere uitgaven campagne ten behoeve van de Gemeenteraadsverkiezingen

Bestemming Gewesten en afdelingen 2022

Het negatieve resultaat ad € 1.041.782 is al volgt bestemd:

- -€ 616.540 ter onttrekking van de Bestemmingsreserve, waarmee het saldo van Gewesten en afdelingen per 31-12-2022 € 1.138.621 is gekomen.
- -€ 422.951 ten onttrekking van de Continuïteitsreserve, waarmee het saldo van Gewesten en afdelingen per 31-12-2022 uit op € 1.636.070 is uitgekomen.

Het totale Eigen Vermogen van Gewesten en afdelingen bedraagt aldus per 31-12-22 **€ 2.774.691**

Het geconsolideerd resultaat Vereniging Partij van de Arbeid geheel -€ 563.818

Begroting 2023 en toekomstig financieel beleid

De begroting 2023 is door het Partijbestuur vastgesteld. Alle bedragen zijn voor 2023 opnieuw beredeneerd en berekend. Hierbij is uitgegaan van conservatieve, maar realistische uitgangspunten.

BEGROTING 2023

	Landelijk	Gewesten + Afdelingen	Eliminaties	TOTAAL
Inkomsten				
Contributies 100%	4.543.665			4.543.665
Overheidssubsidie	1.628.585			1.628.585
Fondsenwerving	302.000	139.708		441.708
Extra contributies politici	675.796	636.111		1.311.906
Afdracht van Partijbureau		618.627	-618.627	0
Extra afdracht van Partijbureau		222.000	-222.000	0
Overige baten	82.000	530.496		612.496
Totaal Inkomsten	**7.232.046**	**2.146.941**	**-840.627**	**8.538.360**
Uitgaven bedrijfsvoering				
Partijbestuur	384.828			384.828
Directie/MT	488.321			488.321
Team Bestuurs-en Verenigingszaken	713.939			713.939
Team AO/IC	914.822			914.822
Team Projecten	1.752.903			1.752.903
Algemene Bedrijfskosten	1.110.978			1.110.978
Reguliere afdrachten	618.627		-618.627	0
Activiteiten Netwerken en groepen	12.000			12.000
Afdrachten Activiteitenfonds en Partijkantorenpot	222.000		-222.000	0
Lasten Gewesten en Afdelingen		1.701.581		1.701.581
Totaal Uitgaven	**6.218.418**	**1.701.581**	**-840.627**	**7.079.372**
Saldo Inkomsten en Uitgaven	1.013.628	445.360		1.458.988
AF: Geoormerkte Inkomsten	-1.007.796			-1.007.796
Resultaat Bedrijfsvoering Vereniging als geheel	**5.833**	**445.360**	-	**451.193**

De eliminatieposten betreffen alle door het landelijke partijbureau en de gewesten en afdelingen begrote landelijke afdrachten.
De personeelskosten en activiteiten zijn de verschillende teams op persoonsniveau samengesteld en doorgerekend.

Opbrengsten

De contributieopbrengst is in de begroting voor 2023 gebaseerd op 39.700 leden, die gemiddeld € 114 contributie betalen. Het subsidievoorschot voor 2023 is gebaseerd op 39.500 subsidiabele leden, 9 Tweede Kamerzetels en is verhoogd met extra subsidie.
In 2019 is er een motie aangenomen om de subsidie aan politieke partijen vanaf 2020 tot en met 2024 met 9 miljoen euro per jaar en daarna structureel met 5 miljoen euro te verhogen. Vanaf 2021 loopt het bedrag mee in de reguliere begroting die per 1 november bij BZK moet zijn ingediend.
De extra contributies van politici worden berekend op basis van 5,5% van hun politieke inkomens.

Algemene kosten

De kosten voor ICT zijn voor 2023 (exclusief personeel) begroot op € 442.195. Hiervan heeft € 143.588 betrekking op afschrijvingskosten van onder andere de volgende systemen:

- Waarvan € 65.250 betrekking heeft op de vervanging van het CRM-systeem en Microsoft Dynamics AX,
- Canvas App voor 5.000
- Aanpassing en vernieuwing website PvdA.nl € 33.275
- Integratie tool voor de ledendemocratie en vervanging voor € 7.562

ICT Projecten die in 2022 zijn afgerond:

SuiteCrm

- De Microsoft Dynamics CRM-omgeving van de PvdA is vervangen door SuiteCRM.
- SuiteCRM is een open-source Customer Relationship Management- applicatie voor servers. CRM-systeem biedt de PvdA een centrale locatie voor het opslaan van klant / leden gegevens en het bijhouden van klant/ledencontacten en het delen van deze informatie met collega's, afdelingen, gewesten , netwerken etc etc.
- Met behulp van collega's van de PvdA en het bedrijf Max.nl BV uit Apeldoorn is het gelukt om SuiteCRM op te nemen in het applicatielandschap van de PvdA en dit toekomstbestendig te houden. Via een roadmap zijn en projecten afgerond zoals Mautic (oplossing om marketingactiviteiten te stroomlijnen) en een Datakluis connector en mijn pvda.nl te integreren en te koppelen met SuiteCRM.
- Internetbureau Max is verantwoordelijk voor het ontwikkelen, bouwen en onderhouden van de platvormen van de PvdA. Daarnaast voeren zij het technische beheer uit op de virtuele servers. Dit zodat de stabiliteit en de continuïteit van de websites van de PvdA gewaarborgd zijn.

Uniconta

- Microsoft Dynamics AX is vervangen door Uniconta.
- Uniconta is een cloud-based ERP platvorm die functionaliteit biedt voor de financiële administratie, CRM. Uniconta is tevens gekoppeld aan SuiteCRM en Client Control (bedrijf die het credit management proces verzorgt van de PvdA)

De PvdA gebruikt Uniconta voor de facturatie en de incasso's van de contributie van onze leden en de aanvullende contributie van onze lokale en landelijke politici. De donaties voor diverse campagnes worden ook in Uniconta verwerkt. In Uniconta worden ook de bankafschriften van de PvdA en de neven verwerkt. Maandelijks wordt deze data in het lokale boekhoudpakket van de PvdA genaamd Exact verwerkt. Implementatie en realisatie van Uniconta ERP is naast het projectteam van de PvdA door het bedrijf KES (Keep ERP Simple) gerealiseerd.

6. Bestuurlijke banden

Bestuurlijke banden tussen PvdA en afdelingen en gewesten

De PvdA kent per 31 december 2022 12 gewesten, 287 lokale afdelingen en 8 onderafdelingen.
Gewesten en (onder-)afdelingen hebben geen eigen rechtspersoonlijkheid. Zij verkrijgen jaarlijks op grond van ledenaantal een bijdrage vanuit de landelijke PvdA-kas, in 2021 is het huidige systematiek losgelaten waarbij het lokale basiskapitaal op 31 december van het afgelopen boekjaar binnen de daarvoor geldende criteria moest blijven om de afdracht te verkrijgen. Vanaf 2022 krijgen alle afdelingen en gewesten jaarlijks de afdracht toegekend. Na 4 jaar wordt er gekeken of de jaarlijks verkregen afdracht ook daadwerkelijk is uitgegeven, indien dat niet het geval is wordt de teveel ontvangen afdracht verrekend met de afdracht van het betreffende jaar.
De statutaire structuur staat beschreven in Hoofdstuk 4.

Banden tussen de PvdA en de neveninstellingen en/of verbonden partijen

Binnen de subsidie die de PvdA van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) ontvangt, zijn tevens de door BZK vastgestelde bedragen voor de Wiardi Beckman Stichting (WBS), de Foundation Max van der Stoel (FMS) en de Jonge Socialisten (JS) opgenomen. Het partijbestuur verstrekt daarnaast jaarlijks ook nog een algemene financiële bijdrage uit eigen middelen aan WBS en FMS.
Vanaf begin 2020 ontvangt de PvdA als gevolg van de motie-Jetten extra subsidie. Het bestuur van de PvdA besloot op 2 maart 2020 een deel van die subsidie uit te keren aan de neveninstellingen WBS, FMS en de JS. Bij brief verzocht de directeur van de WBS en de FMS, de uitkering te continueren in overeenstemming met de eerder gemaakte afspraken. Deze behelsden een positieve houding inzake voortzetting onder gelijke omstandigheden en besteding van de gelden. Een en ander teneinde de WBS (en de op de subsidie aangetrokken collega's) juridische en financiële zekerheid te bieden. Deze afspraak werd ook voor 2023 gecontinueerd.
WBS heeft zelfstandige huisvesting in Den Haag waar CLB onderhuurder is. De andere neveninstellingen en/of verbonden partijen maken gebruik van de huisvesting, ICT en (salaris)administratie van de PvdA. Door FMS en CLB wordt daar een kostenvergoeding voor betaald. Bovendien fungeert het Team Financiën van de PvdA als administratiekantoor voor de neveninstellingen en/of verbonden partijen en heeft uit dien hoofde een rekening-courant verhouding met hen.
De PvdA staat niet garant voor neveninstellingen en/of verbonden partijen, heeft niet anderszins jegens derden verklaard verantwoordelijk te zijn voor de nakoming van verplichtingen die door de neveninstelling en/of verbonden partijen zijn aangegaan en heeft zich niet als medepartij opgesteld in contractuele verplichtingen van een neveninstelling en/of verbonden partij.
De PvdA kan, behoudens vorenstaande bemoeienis, niet expliciet het operationele en financiële beleid van de neveninstellingen en/of verbonden partijen bepalen, waardoor aan de PvdA de economische voordelen van de neveninstellingen en/of verbonden partijen zouden toekomen. Om die reden vindt geen consolidatie plaats van de jaarrekening van de PvdA met de neveninstellingen.

Financieel-administratieve banden tussen de PvdA, de gewesten, afdelingen en neveninstellingen

De cijfers van de 295 (onder-) afdelingen en 12 gewesten zijn volledig samengevoegd met de landelijke cijfers tot één jaarrekening die de gehele Vereniging PvdA omvat, omdat het Partijbestuur statutair de volledige juridische verantwoordelijkheid draagt voor alles wat in de vereniging plaats vindt. De verslaglegging geeft daardoor een goed inzicht in de financiën van de Gewesten en Afdelingen.
De aandacht die door team AO/IC aan de compleetheid en juistheid van de lokale gegevens moet besteden blijft onverminderd hoog.

7. Jaarrekening Vereniging Partij van de Arbeid

7.0 Jaarrekening voor de vereniging als geheel

Op grond van het Huishoudelijk Reglement van de Vereniging Partij van de Arbeid zijn alle gewesten en afdelingen verplicht een jaarrekening op te stellen via het daartoe door de Vereniging ontwikkelde Online Administratiesysteem (OAS) en deze tijdig in te dienen bij het Team Financiën van het Landelijke Partijbureau. De jaarrekeningen van de gewesten en afdelingen worden door Team Financiën gecontroleerd en daarna samen met de financiële gegevens van het landelijke partijbureau geconsolideerd tot één jaarrekening die de Vereniging PvdA als geheel omvat.
De nummers die in de staatjes tussen haakjes achter de diverse onderdelen worden getoond verwijzen naar verderop in het verslag volgende toelichtingen.

7.0.1 Algemene toelichting bij de jaarrekening 2022

Voornaamste activiteiten
De Vereniging Partij van de Arbeid, is opgericht in 1946 te Amsterdam en vanaf 2017 gevestigd te ‘s-Gravenhage. De vereniging is een politieke partij met een sociaaldemocratische grondslag die zich ten doel stelt haar beginselen, zoals deze nader zijn omschreven in het door haar congres vastgestelde beginselprogramma, te verwezenlijken door programma’s te formuleren die leidraad zijn bij het politiek handelen van de partij en haar vertegenwoordigers, door het selecteren en verkiesbaar stellen van vertegenwoordigers, door het leveren van bestuurders in het publieke domein, door het onderhouden van wisselwerking met de samenleving, alsmede door het in stand houden van de partijorganisatie en alle overige middelen die ten dienste van dat doel staan.

Toegepaste standaarden
De jaarrekening is opgesteld volgens de wettelijke bepalingen en overige voorschriften en richtlijnen in Nederland, voor zover deze van toepassing zijn op de PvdA. De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van “Richtlijn voor de jaarverslaggeving Kleine-organisaties-zonder-winststreven” (RkJ-C1), geldend voor Kleine Organisaties zonder winststreven.
Alle bedragen luiden in euro’s.

Continuïteit
Door een sobere bedrijfsvoering en afstemming van het activiteitenniveau op de omvang van de (verwachte) inkomsten is in 2022 het eigen vermogen van de Vereniging verder toegenomen van € 4.855.482 eind 2021 naar € 5.333.447 per einde van dit jaar.
De begroting 2023 is zo opgesteld dat de continuïteitreserve gehandhaafd blijft.

Treasurystatuut
In 2019 is een door het Partijbestuur goedgekeurd treasurystatuut opgesteld. Met als doel een verantwoord en adequaat beheer van haar financiële middelen. In het treasurystatuut is de treasuryfunctie vastgelegd in de vorm van het aanwijzen van verantwoordelijkheden en het benoemen van handelingsvrijheid. Jaarlijks zal een korte verantwoording hiervan in het jaarverslag worden weergegeven.
De vanaf 2020 ingegane negatieve rente is in de loop van 2022 overgegaan in een ‘voorzichtig’ positieve rente. De Rabobank blijft vooralsnog onze huisbank de overstap naar een duurzame bank is vanwege de hoeveelheid rekeningen die de PvdA onder zijn beheer heeft en de complexiteit die dat met zich mee brengt, (nog) niet mogelijk.

7.0.2 Grondslagen voor consolidatie en verbonden partijen

De jaarrekeningen van de gewesten en de afdelingen die geen eigen rechtspersoonlijkheid bezitten zijn, zoals hiervoor reeds aangegeven, samengevoegd tot één jaarrekening voor de Vereniging Partij van de Arbeid.
In deze jaarrekening zijn de transacties tussen het landelijke partijbureau, de gewesten en de afdelingen derhalve geëlimineerd.

De Vereniging Partij van de Arbeid heeft een relatie met een aantal neveninstellingen en/of verbonden partijen. Omdat daarbij geen sprake is van overheersende zeggenschap of feitelijke beleidsbepalende invloed worden de jaarcijfers van deze entiteiten niet met de jaarrekening van de Vereniging Partij van de Arbeid geconsolideerd.

Het betreft de volgende entiteiten:
- Vereniging Centrum voor Lokaal Bestuur in de Partij van de Arbeid (CLB)
- Stichting Foundation Max van der Stoel for Democracy, Development and Dialogue (FMS)
- Wiardi Beckman Stichting (WBS)
- Vereniging 'De Jonge Socialisten' (JS)
- Stichting Dr. J.M. den Uyl lezing (UYL)

7.0.3 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen
Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs.
Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de Vereniging Partij van de Arbeid zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.
Baten worden in de Staat van Baten en Lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.
Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle, of nagenoeg alle, risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Gebruik van schattingen
De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden regelmatig beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten
Financiële instrumenten omvatten bij Vereniging Partij van de Arbeid vorderingen, liquide middelen, en kortlopende schulden. Deze worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde inclusief direct toerekenbare transactiekosten. Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en direct toerekenbare transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Verstrekte leningen en overige vorderingen
Verstrekte leningen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingsverliezen.

7.0.4 Materiële en immateriële vaste activa

De materiële en immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs- of vervaardigingprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:
- Inventaris: 20%
- Hardware: 25%
- Software: 25%

Bijzondere waardeverminderingen
Vaste activa met een lange levensduur dienen te worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdientijd van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.
Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

7.0.5 Vorderingen
De grondslagen voor de waardering van vorderingen zijn beschreven onder het 7.03 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

7.0.6 Reserves
Binnen de reserves wordt onderscheid gemaakt tussen de Continuïteitsreserve en Bestemmingsreserve.
Onder de Landelijke Continuïteitsreserve is opgenomen dat deel van de reserves, waarover het landelijk bestuur binnen de statutaire doelstellingen van de Vereniging Partij van de Arbeid vrij kan beschikken.
Onder de Landelijke Bestemmingsreserves zijn reserves opgenomen waaraan door het landelijk bestuur van de vereniging een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan.
De resultaatsbestemming bij de gewesten en afdelingen, alsmede de omvang van dotaties en onttrekkingen wordt in principe overgelaten aan de lokale besturen, tenzij er voor het Landelijk (hoofd-) bestuur aanleiding is de opbouw van de vermogensstructuur van de Vereniging als geheel aan te passen, om aan de financiële en juridische verplichtingen van de als rechtspersoon te kunnen blijven voldoen.

7.0.7 Aanwending van bestemmingsreserves
Uitgaven die worden gedekt uit Bestemmingsreserve worden eerst in de Staat van Baten en Lasten verantwoord en dan via de resultaatbestemming ten laste van de betreffende reserve gebracht.
Eventuele wijzigingen in de beperking van de bestemming van reserves welke door de daartoe bevoegde organen of instanties worden aangebracht, worden als overige mutatie binnen de reserves verwerkt.

7.0.8 Landelijke Bestemmingsreserve
Er is besloten om ten behoeve van verkiezingen met één bestemmingsreserve te werken, waaraan de geoormerkte gelden worden gedoteerd en waaruit onttrekkingen ten gunste van een campagne worden gedaan. Het beschikbare saldo wordt aangewend voor de financiering van landelijke verkiezingscampagnes voor het Europees Parlement, de Tweede Kamer, de Provinciale Staten, de Waterschappen en de Gemeenteraad (inclusief herindeling). Tevens worden uit deze reserve de afdrachten aan afdelingen ten behoeve van Gemeenteraadsverkiezingscampagnes gefinancierd.

7.0.9 Bestemmingsreserves afdelingen en gewesten
Dit betreft bestemmingsreserves die door de besturen van de gewesten en afdelingen dienen te worden beheerd ten behoeve van lokale verkiezingscampagnes en eventueel aan andere door deze besturen vastgestelde doelen.

7.0.10 Voorzieningen
Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te dekken.
Een voorziening wordt in de balans opgenomen:

- wanneer er sprake is van een in rechte afdwingbare verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden;
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt;
- waarvan het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van geldmiddelen nodig is.

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, leeftijd en kans van in dienst blijven.

7.0.11 Kortlopende schulden
De waardering van de kortlopende schulden is toegelicht onder 7.0.3 bij Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling.

7.0.12 Grondslagen voor de resultaatbepaling
Het saldo (resultaat) wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. De baten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd; lasten reeds zodra zij voorzienbaar zijn.

7.0.13 Overheidssubsidies
Overheidssubsidies worden - zodra er zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de vereniging zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden - in de balans opgenomen als vooruit ontvangen baten. De door de vereniging ontvangen subsidie betreft een subsidie op basis van de Wet financiering politieke partijen.

7.0.14 Personeelsbeloningen / pensioenen

Nederlandse pensioenregelingen
Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenverzekeraar verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum al betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door de verzekeraar of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.
Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van de verzekeraar en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met de verzekeraar, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen.
Voor een op balansdatum bestaand overschot bij de pensioenverzekeraar wordt een vordering opgenomen als de vereniging de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de vereniging zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

7.0.15 Belastingen
De activiteiten van de Vereniging zijn vrijgesteld van vennootschapsbelasting en omzetbelasting.

7.1 Balans

Balans Vereniging Partij van de Arbeid (7.1)	2022		2021	
	€	€	€	€
Vaste activa (7.4.0)				
Immateriële vaste activa bij Partij van de Arbeid	265.903		186.386	
Materiële vaste activa Partij van de Arbeid	149.852		101.300	
Materiële vaste activa Gewesten en Afdelingen	4.951		601	
		420.706		288.287
Vlottende activa				
Vorderingen Landelijk Partij van de Arbeid (7.4.1)	951.898		653.626	
Vorderingen Gewesten/Afdelingen	86.703		79.670	
Liquide middelen Landelijk Partij van de Arbeid (7.4.2)	4.610.721		4.819.455	
Liquide middelen Gewesten/Afdelingen/Netwerken	**2.755.774**	8.405.096	3.868.765	
				9.421.516
Totaal activa		**8.825.802**		**9.709.803**
Passiva				
Eigenvermogen (7.4.3)				
Continuiteitsreserve Landelijk	4.559.190		4.130.496	
Continuiteitsreserve Gewesten/Afdelingen/Netwerken	1.636.070		2.059.021	
Bestemmingsreserves Landelijk	774.257		724.987	
Bestemmingsreserves Gewesten/Afdelingen	1.138.621		1.755.161	
Totaal Eigen vermogen		8.108.138		8.669.665
Voorzieningen (7.4.4)				
Landelijke Jubileumvoorziening Partij van de Arbeid	12.904		14.259	
Totaal Voorzieningen		12.904		14.259
Kortlopende schulden (7.4.5)				
Landelijke kortlopende schulden (7.4.5.1)	632.023		891.026	
Gewesten en Afdelingen				
Fractiegelden in beheer bij afdelingen	52.769		55.238	
Kortlopende schulden Gewesten/Afdelingen	19.968		79.615	
Totaal Kortlopende schulden		704.760		1.025.879
Totaal passiva		**8.825.802**		**9.709.803**

7.2 Staat van Baten en Lasten van de Vereniging Partij van de Arbeid

7.2 Staat van Baten en Lasten Vereniging Partij van de Arbeid	Begroot 2022	Uitkomst 2022	Uitkomst 2021
Inkomsten (7.5.0)	€	€	€
Contributies 100%	4.316.320	4.315.059	4.361.846
Totale overheidssubsidie (7.5.0.0)	2.040.567	2.227.126	2.172.076
Service-inkomsten neveninstellingen	60.000	45.400	60.900
Contributie CLB en Landelijke politici (7.5.0.1)	597.538	611.611	606.102
Fondsenwervingsactie incl. webshop	200.000	123.388	730.693
Rente en overige inkomsten (7.5.0.2)	-	21.746	14.070
Inkomsten Gewesten/Afdelingen (7.5.0.3)	1.538.308	**1.220.024**	771.272
Totaal inkomsten	**8.073.093**	**8.564.354**	**8.716.958**
Uitgaven bedrijfsvoering (7.5.1)			
Partijbestuur en int. Secretariaat (7.5.1.0)	380.975	321.569	349.330
Directie/MT/Teams Bestuurs-Verenigingszaken en AO/IC (7.5.1.1)	2.011.082	2.155.196	1.832.588
Team Projecten (7.5.1.2)	1.564.716	1.348.374	1.297.731
Neveninstellingen (7.5.1.3)	742.480	845.954	705.095
Bedrijfskosten Algemeen (7.5.1.4)	826.621	793.931	795.369
Afdrachten aan netwerken	12.000	10.925	9.134
Bedrijfsvoering Gewesten/Afdelingen (7.5.1.5)	778.751	670.845	481.930
Totaal bedrijfslasten	**5.537.874**	**6.146.795**	**5.471.177**
Uitgaven tbv Campagnes			
Gemeenteraadverkiezingen 2022	500.000	558.497	1.275.108
Provinciale verkiezingen	-	40.704	-
Kosten webshop en fondsenwerving	25.000	39.396	93.699
Fonds 2025	50.000	47.133	36.819
Sub-totaal Landelijke Campagnekosten	**575.000**	**685.729**	**1.405.627**
Campagnekosten Gewesten en Afdelingen	1.790.627	**2.306.573**	505.324
Totaal Campagnekosten	**2.365.627**	**2.992.302**	**1.910.951**
Inkomsten gewesten/afdelingen vanuit PvdA Landelijk	856.000	715.611	1.020.427
Afdrachten gewesten/afdelingen vanuit PvdA Landelijk	831.000-	715.611-	623.909-
Afdrachten afdelingen ivm Gemeenteraadsverkiezingen	-	-	394.688-
Afdrachten afdelingen ivm herindeling	25.000-	-	1.830-
Subtotaal interne afdrachten	**-**	**-**	**-**
Totaal Resultaat Vereniging PvdA	**169.593**	**-563.818**	**1.334.830**

7.3 Resultaat Bestemming

7.3.1 Resultaatbestemming Landelijk	Begroot 2022	Uitkomst 2022	Uitkomst 2021
	€	€	€
Dotaties aan Bestemmingsreserve Landelijk			
CLB contributie t.b.v. Verkiezingsfonds 1,6%	504.157	513.810	499.158
Fondsenwerving Verkiezingen	150.000	63.717	662.786
Webshop	20.000	25.610	25.421
Bijdrage landelijke bestuurders en politici aan verkiezingsfonds	93.381	97.801	106.944
Totale Dotatie aan Bestemmingsreserve Landelijk	**767.538**	**700.939**	**1.294.308**
Dotaties aan Fonds 2025			
Fonds 2025	50.000	34.061	42.487
Totale dotaties aan Fonds 2025	**50.000**	**34.061**	**42.487**
Onttrekkingen aan Bestemmingsreserve Landelijk			
Afdrachten aan afdelingen ivm herindeling	25.000-	-	1.830-
Campagne Gemeenteraadsvekiezingen 2022	500.000-	558.497-	1.275.108-
Provinciale Staten verkiezingen	-	40.704-	-
Kosten fondsenwerving	25.000-	4.224-	93.699-
Kosten Webshop	20.000-	35.172-	394.688-
Totale Onttrekking aan Bestemmingsreserve Landelijk	**-570.000**	**-638.597**	**-1.765.326**
Onttrekking Fonds 2025			
Fonds 2025	-50.000	-47.133	-36.819
Totale onttrekking Fonds 2025	**-50.000**	**-47.133**	**-36.819**
Mutatie bestemmingsreserve Landelijk	197.538	49.270	-465.351
Mutatie Continuïteitsreserve Landelijk	48.019	428.695	**465.351**
Resultaat boekjaar Landelijk	**245.557**	**477.965**	**0**

7.3.2 Resultaatbestemming Gewesten/Afdelingen	Begroot 2022	Uitkomst 2022	Uitkomst 2021
	€	€	€
Dotaties aan bestemmingsreserve Gewesten/Afdelingen			
Toevoeging overschot naar Verkiezingsfonds 2022	264.706	398.466	473.308
Totale Dotatie aan Bestemmingsreserve Gewesten	**264.706**	**398.466**	**473.308**
Onttrekkingen aan bestemmingsreserve Gewesten/Afdelingen			
Onttrekking i.v.m. verkiezingen	336.417	-1.047.162	-17.031
Totale Onttrekking aan bestemmingsreserve Gewesten	336.417	**-1.047.162**	**-17.031**
Mutatie bestemmingsreserve Gewesten/Afdelingen 2022	601.123	-648.695	456.277,00
Totaal mutaties bestemmingsreserve Gewesten/Afdelingen	**601.123**	**-648.695**	**456.277**
Mutatie Continuïteitsreserve Gewesten/Afdelingen 2022	601.123	-388.248	359.310
Mutatie Continuïteitsreserve Gew./Afd. voorgaande jaren	-	-4.839	11.141,19-
Totaal mutatie Continuïteitsreserve Gewesten/Afdelingen 2022	**601.123**	**-393.087**	**348.169**
Resultaat boekjaar Gewesten/Afdelingen	**-**	**-1.041.782**	**804.446**

PvdA Verantwoording Fonds 2025

Dit verantwoordingsdocument is opgesteld om ondersteuners van het fonds inzicht te geven in de doelstelling, de realisatie van de fondsen, de ondersteuning van de projecten in immateriële zin en materiële zin.

Toelichting
Met Fonds 2025, het vijfjarige fonds dat in 2020 is opgericht, waren we verzekerd van de middelen om de begeleiding, training en coaching van politiek talent een impuls te geven en een infrastructuur voor permanente scholing in te richten. Met een gedetailleerde rapportage is verantwoording afgelegd aan de fondsdeelnemers.

Administratief proces rondom de fondsenwerving
Methode van fondsen werven: via de site van de PvdA konden de leden of sympathisanten hun definitieve deelname via een formulier bevestigen.

In het verslagjaar lopend van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022 hebben zich 79 prominenten gemeld welke in totaliteit € 42.000 beschikbaar hebben gesteld voor het fonds 2025.

Onze prestaties in 2022
De activiteiten welke georganiseerd zijn vanuit het fonds zijn voornamelijk door vrijwilligers en medewerkers van het partijbureau uitgevoerd. Het werven, activeren, motiveren, inzetten en organiseren van deze activiteiten is gebeurd door een opleidingscoördinator die heeft het werk inmiddels overgedragen aan de medewerker scouting & talentmanagement. De beschikbare middelen zijn dan ook aan deze salariskosten besteed.

Periode	2020 – 2025
Jaar	3 (2022)
Aantal deelnemers	79 prominenten
Dotatie per jaar	€ 42.000
Resultaten in cijfers	119 van 180 afdelingen getraind 4 van 7 leergangen ontwikkeld 199 van 250 training potentieel kader 217 van 1250 coachingstrajecten
Projecten	– Aanstellen nieuwe projectmedewerker* – Jan Schaperleergang (fase 2) – PvdAcademy – Scholingsdagen en stoomcursussen – Kandidatendag – Oprichting commissie scouting – Infrastructuur voor permanente scholing: – Opleidingendashboard, mentorpool, **In dienst voor 32 uur p.w. Dit is nagenoeg de enige kostenpost. De overige activiteiten worden met diens inzet georganiseerd en versterkt.*

7.4 Toelichting op de balans

7.4.0 Materiële en immateriele vaste activa	Inventaris		Software		Totaal
	€	€	€	€	€
Cumulatieve aanschafwaarde	300.485,78	378.784,26	2.148.559,82	134.725,00	2.962.555
Cumulatieve afschrijvingen	223.634-	354.336-	1.976.732-	120.167-	2.674.869-
Boekwaarde 1 januari 2022	76.852	24.448	171.828	14.558	287.686
Investeringen	43.001	50.916	113.967	-	207.884
Desinvestering cum. aanschafwaarde	35.501-	-296.760	916.178-	83.300-	1.331.739-
Desinvestering cum. afschrijvingen	31.778	296.308	916.094	83.300	1.327.480
Afschrijvingen	25.021-	-16.170	51.457-	8.319-	100.967-
Totaal van de mutaties	14.257	34.294	62.426	8.319-	102.659
Cumulatieve aanschafwaarde	307.986	132.940	1.346.348	51.425	1.838.700
Cumulatieve afschrijvingen	216.877-	74.197-	1.112.094-	45.186-	1.448.355-
Software in ontwikkeling					25.410
Boekwaarde 31 december 2022	91.109	58.743	234.254	6.239	415.755

7.4.1 Vorderingen	2022	2021
	€	€
Debiteuren	36.977	17.855
Voorziening oninbare vorderingen AX	-10.000	-7.000
Rekening-courant neveninstellingen (7.4.1.1)	229.609	-176.113
Stichting Den Uyl	7.912	-
Te vorderen overheidssubsidie	607.632	509.567
Vooruit betaald (7.4.1.0)	45.394	46.646
Leningen en voorschotten medewerkers	-	4.000
Depotbedrag Post.nl*)	6.600	6.600
Te vorderen rente	-	8
Overige vorderingen	27.774	14.614
Sub-totaal Landelijke Vorderingen	**951.898**	**416.175**
Vorderingen Gewesten en Afdelingen	86.703	79.670
Totaal Vordering Vereniging Partij van de Arbeid	**1.038.601**	**495.845**
*) Deze vordering loopt zolang de postbezorging door Post.nl wordt verzorgd.		

Het beleid ten aanzien van het innen van de contributies is in 2022 onverminderd scherp. Dit houdt in dat voor achterstallige lidmaatschapsbetalingen gebruik wordt gemaakt van een extern bureau. Mede hierdoor is het debiteurensaldo blijvend laag.

LEDENVERLOOP		
01-01-22	**40540**	
	-1006	
31-12-22	**39534**	Totaal

7.4.1.0 Vooruit betaald Landelijk	2022	2021
	€	€
Vooruitbetaalde huur Leeghwaterplein Den Haag	31.702	29.859
Vooruitbetaalde kosten ICT	6.031	4.366
WGA-Hiaat verzekering	-	10.835
Overige landelijk vooruitbetaalde kosten	7.661	1.586
Totaal Vooruit betaald Landelijk	**45.394**	**46.646**

Kosten worden toegerekend aan de periode waar ze betrekking op hebben. Op het balansmoment 31 december al voor het nieuwe jaar betaalde kosten worden als vooruitbetaald op de balans gezet. In de bovenstaande opstelling zijn deze gespecificeerd.

7.4.1.1 Rekening-courant neveninstellingen	2022	2021
	€	€
Jonge Socialisten in de Partij van de Arbeid	70.197	17.293
Foundation Max vd Stoel	143.919	44.044
Wiardi Beckmanstichting	-	-
Centrum lokaal bestuur	15.492	-237.450
Totaal Rekening-courant neveninstellingen	**229.609**	**-176.113**

Jaarlijks streven wij er naar om de rekening-courantsaldi met de neveninstellingen zo dicht mogelijk bij € 0,-- te houden. Aan het einde van elk kalenderjaar worden de saldi met de neven afgestemd.

7.4.2 Liquide middelen	2022	2021
	€	€
Landelijke Kas	2.275	1.160
Landelijke Rekening-courant RABO	3.049.984	2.215.455
Landelijke Spaarrekeningen ASN en RABO	1.558.462	2.602.840
Sub-totaal Landelijke liquide middelen	**4.610.721**	**4.819.455**
Kas Gewesten/Afdelingen	1.581	1.683
Betaalrekeningen RABO Gewesten/Afdelingen/Netwerken	2.062.356	2.752.258
Spaarrekeningen RABO/ASN Gewesten/Afdelingen/Netwerken	691.837	1.114.824
Sub-totaal liquide middelen Gewesten en Afdelingen	**2.755.774**	**3.868.765**
Totaal Liquide middelen Vereniging Partij van de Arbeid *)	**7.366.495**	**8.688.220**
*) De liquide middelen staan vrij ter beschikking aan de Vereniging		

De liquide middelen staan in principe ter vrije beschikking van het bestuur van de Vereniging.
Het Landelijke Partijbestuur oefent echter geen rechtstreekse tekeningsbevoegdheid uit over de lokale financiële middelen, tenzij omstandigheden daartoe zouden nopen.

7.4.3 Toelichting Eigen Vermogen (Reserves)

Het eigen vermogen van de Vereniging Partij van de Arbeid is als volgt opgebouwd:

EIGEN VERMOGEN EIND 2022 NA RESULTAATBESTEMMING	2022 Landelijk	2022 Afdeling/Gewest	2022 TOTAAL
Saldo Continuïteitsreserve 1 januari 2022	**4.130.496**	**2.059.021**	**6.189.517**
Mutatie-saldo Continuïteitsreserve 2022	428.695	-422.951	5.743
Continuïteitsreserve 31 december 2022	**4.559.190**	**1.636.070**	**6.195.260**
Saldo Bestemmingsreserve per 1 januari 2022	**724.987**	**1.755.161**	**2.480.148**
Mutatie-saldo Bestemmingsreserve 2022	49.270	-616.540	-567.270
Bestemmingsreserve 31 december 2022	**774.257**	**1.138.621**	**1.912.878**
TOTAAL EIGEN VERMOGEN 1 JANUARI 2022	**4.855.483**	**3.814.183**	**8.669.665**
Mutatie-saldo Eigen Vermogen 2022	477.965	-1.039.492	-561.527
TOTAAL EIGEN VERMOGEN 31 DECEMBER 2022	**5.333.447**	**2.774.691**	**8.108.138**

Tot het aldus bestemmen van de resultaten is landelijk besloten door de Verenigingsraad en het Partijbestuur. In de Gewesten en Afdelingen is daartoe besloten door de lokale besturen en de Algemene Ledenvergaderingen. Deze ALV-vergaderingen vinden sinds de Coronacrisis steeds vaker op digitale wijze plaats.

7.4.4 Voorzieningen	2022	2021
	€	€
Landelijke Jubileumvoorziening		
Stand 1 januari	14.259	12.009
Toevoeging/onttrekking	-1.355	2.250
Stand 31 december	**12.904**	**14.259**

Binnen de PvdA geldt de volgende regeling ten aanzien van arbeidsjubilea.
De medewerkers ontvangen op de volgende momenten een jubileumuitkering:

- 12,5 jaar een half maandsalaris
- 25 jaar een heel maandsalaris
- 40 jaar anderhalf maandsalaris

7.4.5 Kortlopende schulden	2022	2021
	€	€
Landelijk		
Crediteuren	154.203	181.328
Af te dragen loonheffing	101.415	117.257
Diverse schulden en vooruit ontvangen (7.4.5.1)	376.405	354.990
Subtotaal Landelijke kortlopende schulden	**632.023**	**653.576**
Gewesten en Afdelingen		
Fractiegelden in beheer bij afdelingen	**52.769**	55.238
Kortlopende Schulden Gewesten en Afdelingen	19.968	79.615
Subtotaal kortlopende schulden Gewesten en Afdelingen	**72.737**	**134.853**
Totaal Kortlopende schulden Vereniging	**704.760**	**788.429**

7.4.5.1 Diverse schulden en vooruit ontvangen	2022	2021
	€	€
Landelijk		
Te betalen accountantskosten	19.965	20.208
Vakantiegeld	82.408	78.289
Vakantiedagen	114.420	110.868
Te betalen kosten en vooruitontvangen	159.398	129.374
Overige Landelijke schulden	214	16.251
Totaal Diverse schulden en vooruitbetaald Vereniging PvdA	**376.405**	**354.990**

7.4.6 Niet uit de balans blijkende verplichtingen	2022	2021
	€	€
Periode < 1 jaar	242.007	341.358
1 jaar < periode < 5 jaar	243.047	588.247
Periode > 5 jaar	-	-
Totaal van de verplichtingen	**485.054**	**929.605**

Niet uit de balans blijkende langdurige verplichtingen.
Vanaf juni 2019 zijn we een meerjarige huurovereenkomst aangegaan voor 6 jaar aan het Leeghwaterplein 45 te Den Haag.
In verband met de outsourcing ICT werkzaamheden zijn meerjarige verplichtingen aangegaan die aflopen op 31 december 2023.

7.5 Toelichting op de enkelvoudige staat van baten en lasten

7.5.0.0 Overheidssubsidies

De subsidie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken over 2022 is afhankelijk van het aantal zetels in de Tweede Kamer der Staten Generaal en het aantal subsidiabele leden van de PvdA en de Jonge Socialisten op 1 januari 2022.
Voor de volledige subsidievoorwaarden wordt verwezen naar de Wet Financiering Politieke Partijen (WFPP). Subsidiabele leden zijn personen, die op 1 januari 2022 lid zijn en in 2022 minimaal 12 euro (voor de PvdA), respectievelijk 5 euro (voor de Jonge Socialisten, tussen de 14 en 27 jaar oud) aan contributie hebben betaald en ledenrecht hebben. De subsidie 2022 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken wordt via deze jaarrekening als volgt afgerekend, inclusief eventuele correcties op voorgaande jaren:

Subsidiabele leden bij de Vereniging Partij van de Arbeid op 1 januari 2022	39.275
Subsidiabele leden bij Jonge Socialisten op 1 januari 2022	1.696

7.5.0 Inkomsten

7.5.0.0 Overheidssubsidies	Begroot 2022	Uitkomst 2022	Uitkomst 2021
	€	€	€
Aandeel subsidie WBS	257.337	272.902	268.794
Aandeel subsidie JS	73.673	106.342	80.451
Aandeel subsidie FMS (WFPP)	140.170	145.410	134.550
Jettengelden	622.570	-	631.988
Aandeel subsidie Partij van de Arbeid	946.817	1.702.472	1.056.292
Totaal Overheidssubsidies	**2.040.567**	**2.227.126**	**2.172.076**

De door de Vereniging ontvangen subsidie is een subsidie op basis van de Wet financiering politieke partijen. De bedragen die door het Ministerie worden vastgesteld voor WBS, JS en FMS zijn specifiek geoormerkt voor deze instellingen.
Het Ministerie betaalt in het lopende subsidiejaar een voorschot van 80% van de voorlopige subsidietoekenning. De exacte bedragen worden altijd pas na afloop van het kalenderjaar definitief vastgesteld op basis van de subsidieverantwoording met, onder andere, dit jaarverslag.
De PvdA had in 2021 39.648 subsidiabele leden en 9 zetels in de Tweede Kamer. De subsidie is vastgesteld tot en met het boekjaar 2021.

7.5.0.1 Contributie Politici en bezoldigd bestuurders

7.5.0.1 Aanvullende Contributie politici/bestuurders	Begroot 2022	Uitkomst 2022	Uitkomst 2021
	€	€	€
Contributie landelijke politici en bezoldigd bestuurders (5,5%)	93.381	97.801	106.944
Aanv. contributie CLB-politici (1,6% voor verkiezingsreserve)	504.157	513.810	499.158
Totaal Contributie politici en bezoldigd bestuurders	**597.538**	**611.611**	**606.102**

Alle politici betalen verenigingscontributie die in principe is gerelateerd aan het totale inkomen en een aanvullende en specifieke contributie die is gerelateerd aan het politieke inkomen.
Voor gemeentelijk, provinciaal, of waterschap functionarissen (CLB-leden) gaat het om 3% van dit politieke inkomen. Deze 3% gebruikt de PvdA als volgt:

- 1,6% wordt aangewend voor aanvulling van de landelijke bestemmingsreserve verkiezingen;
- 1,1% gaat naar het Centrum voor Lokaal Bestuur.
- 0,3% gaat naar opleidingen.

Daarnaast betalen CLB-leden in principe 2,5% specifieke contributie direct aan hun Afdeling of Gewest ter financiering van hun lokale verkiezingen.
Eerste en Tweede Kamerleden, bewindspersonen, leden van de Fractie in het Europees Parlement, Eurocommissarissen en bezoldigde leden van het Partijbestuur betalen eveneens een aanvullende contributie van 3% en daarboven een specifieke contributie van 2,5%. Verschillende functionarissen betalen bovendien vrijwillig een hogere dan de rekenkundig bepaalde bijdrage.

7.5.0.2 Overige inkomsten	Begroot 2022	Uitkomst 2022	Uitkomst 2021
	€	€	€
Overige inkomsten	-	21.746	14.054
Rente opbrengsten	-	-	16
Sub-totaal overige landelijke inkomsten	-	**21.746**	**14.070**
Totaal overige inkomsten Vereniging PvdA	-	**21.746**	**14.070**

7.5.1 Organisatiekosten

7.5.1.0 Partijbestuur en Internationaal Secretariaat	Begroot 2022	Uitkomst 2022	Uitkomst 2021
	€	€	€
Salariskosten en sociale lasten	258.475	215.410	202.855
Overige organisatiekosten	45.000	43.831	81.595
Reis en verblijfkosten partijbestuur/partijdelegaties/IS	45.000	27.124	17.678
Lidmaatschappen	17.500	29.693	37.206
Informatie leden, bijeenkomsten, debatten	15.000	5.511	9.996
Totaal Partijbestuur en Internationaal Secretariaat	**380.975**	**321.569**	**349.330**

7.5.1.1 Directie/MT/Teams Bestuur en Ver. Zaken en AO/IC	Begroot 2022	Uitkomst 2022	Uitkomst 2021
	€	€	€
Salariskosten en sociale lasten	1.482.082	1.355.695	1.420.541
Overige organisatiekosten	29.500	32.214	15.567
Extern en juridisch advies	30.000	239.006	23.711
Scholing en loopbaanbegeleiding	50.000	39.240	24.572
Ondernemingsraad	5.000	-	0
HRM en salarisadministratie	10.000	20.199	15.512
Personeelsverzekeringen/activiteiten/ ARBO	35.000	42.342	33.094
Politieke ledenraad	45.000	72.026	81.080
Ledenraadpleging	22.000	5.445	65.104
Beheer en ontwikkeling Ledendemocratie	20.000	31.047	33.261
Sociaal Democratische agenda/rode draad	10.000	-	-
Lezing Den Uijl	4.000	4.000	172
Verenigingsraad	8.000	-	1.709
Versterking Vereniging/Org. ontwikkeling/Externe inhuur	240.000	299.086	113.429
Commissies	20.500	14.897	4.836
Totaal Directie/MT/Teams Ondersteuning+Diensten	**2.011.082**	**2.155.196**	**1.832.588**

7.5.1.2 Team Projecten	Begroot 2022	Uitkomst 2022	Uitkomst 2021
	€	€	€
Salarissen en sociale lasten	1.100.716	1.000.602	991.721
Overige organisatiekosten	25.000	48.705	30.547
Electoraal onderzoek	30.000	22.446	41.375
Congres	150.000	134.764	65.298
Club Rood & Actie/ Ondersteuning	40.000	17.085	22.067
Rood	40.000	32.062	27.004
Fotografie en Vormgeving	5.000	4.599	796
Online	20.000	20.071	17.805
Spots en films vrijwilligers	10.000	-	605
Ledenwerving/ledenbehoud	72.000	49.055	86.588
Vrjiwilligersmanagement	35.000	728	5.738
Scholing afdelingen	25.000	12.357	4.963
Taskforce verjonging	12.000	5.900	3.223
Totaal Team Projecten	**1.564.716**	**1.348.374**	**1.297.731**

7.5.1.3 Neveninstellingen	Begroot 2022	Uitkomst 2022	Uitkomst 2021
Bijdrage PvdA	€	€	€
Wiardi Beckmanstichting	133.000	133.000	133.000
Foundation Max van der Stoel	88.300	88.300	88.300
Jonge Socialisten	50.000	100.000	0
Totaal Bijdrage PvdA	**271.300**	**321.300**	**221.300**
Subsidies van het Ministerie van Binnenlandse zaken			
Foundation Max van der Stoel (WFPP)	140.170	145.410	134.550
Jonge Socialisten	73.673	106.342	80.451
Wiardi Beckmanstichting	257.337	272.902	268.794
Totaal Subsidies t.b.v. Neveninstellingen	**471.180**	**524.654**	**483.795**
Totaal neveninstellingen	**742.480**	**845.954**	**705.095**

Dit zijn de geoormerkte subsidiebedragen die in 2022 door de Vereniging Partij van de Arbeid aan de neveninstellingen zijn overgemaakt, alsmede de eigen bijdrage van de PvdA aan de neveninstellingen.

7.5.1.4 Bedrijfskosten Landelijk Algemeen	Begroot 2022	Uitkomst 2022	Uitkomst 2021
	€	€	€
Afschrijvingslasten hardware	9.581	16.621	12.956
Afschrijvingslasten software	111.425	51.541	18.168
Afschrijvingslasten immateriele activa	8.319	8.319	12.856
Webbeheer	260.194	281.589	298.277
Onderhoud en abonnementen ICT	58.014	39.864	51.947
Subtotaal kosten automatisering	**447.534**	**397.934**	**394.203**
Accountantskosten	36.000	40.377	35.937
Huisvesting	155.013	167.846	152.253
Afschrijvingslasten inventaris	17.000	28.744	25.954
Salariskosten niet actieve medewerkers	-	-	25.293
Stagiaires en vrijwilligers	30.000	9.398	14.851
Algemene bureaukosten+overige verzekeringen+jubilea	141.074	149.630	146.876
Subtotaal Overige Bedrijfskosten	**379.087**	**395.997**	**401.165**
Totaal Bedrijfskosten Algemeen	**826.621**	**793.931**	**795.369**

7.5.1.5 Bedrijfsvoering Gewesten en Afdelingen	Begroot 2022	Uitkomst 2022	Uitkomst 2021
	€	€	€
Organisatiekosten Gewesten en Afdelingen	389.979	2.681.845	778.994
Ledenwerving, -behoud en - raadpleging	132.811	71.647	75.026
Gezamenlijke activiteiten binnen de PvdA	131.444	132.915	80.593
Gezamenlijke activiteiten buiten de PvdA	56.500	71.103	35.464
Thematische vergadering/werkgroepen	68.017	19.908	17.177
	778.751	**2.977.418**	**987.254**
Totaal Bedrijfsvoering Gewesten en Afdelingen	**778.751**	**2.977.418**	**987.254**

Sinds 2021 is het afdrachtensystematiek herzien. Het doel is terug te keren naar een minder complexe manier van berekenen en door middel van onderstaande aanpassingen van de huidige afdrachtensystematiek over te gaan naar een werkbaardere situatie voor de gewesten en afdelingen.

De uitgangspunten voor de nieuwe afdrachtensystematiek zijn:

- Zekerheid voor indienen begroting over de afdracht betreffende jaar.
- Eenvoudig in opzet en controle.
- Voorzien van checks and balances ter voorkoming van aangroeien vermogen.

7.6 Toelichting Algemeen

7.6.0 Personeelsbestand en Personeelskosten

Op het Partijbureau waren eind 2022 40 personen in dienst, samen 35,27 Fte, waarvan 27,34 Fte voor onbepaalde tijd en 7,93 voor bepaalde tijd.

7.6.0 Personeelskosten	Begroot 2022	Uitkomst 2022	Uitkomst 2021
	€	€	€
Salarissen (regulier)	2.095.634	1.974.815	2.060.903
Sociale lasten (regulier)	383.749	343.388	324.773
Pensioenlasten	328.642	313.933	323.872
Overige personeelskosten	53.248	63.660	56.634
Totaal Regulier	**2.861.273**	**2.695.796**	**2.766.181**
Salarissen (campagne)	-	15.241	89.913
Sociale lasten (campagne)	-	3.519	17.340
Pensioenlasten (campagne)	-	2.194	10.289
Overige personeelkosten (campagne)	-	163,67	-
Totaal Campagne	-	**21.118**	**117.542**
Totaal Personeelskosten	**2.861.273**	**2.716.914**	**2.883.724**

7.7 Verantwoording activiteiten WFPP

In de Wet financiering politieke partijen staat dat na afloop van het kalenderjaar wordt beoordeeld of de door de Vereniging bestede subsidie valt binnen de grenzen van de wet.
Om deze beoordeling mogelijk te maken is hieronder een overzicht opgenomen van de belangrijkste activiteiten ingedeeld naar categorie volgens de WFPP, waarvoor de subsidie in 2022 werd aangewend. Dit zijn directe kosten toewijsbaar aan subsidiabele activiteiten zonder toerekening van de indirecte kosten.

2. De subsidie wordt verstrekt voor uitgaven die direct samenhangen met de volgende activiteiten:

a. politieke vormings- en scholingsactiviteiten;
b. informatievoorziening;
c. het onderhouden van contacten met zusterpartijen buiten Nederland en het ondersteunen van vormings- en scholingsactiviteiten ten behoeve van het kader van die partijen;
d. politiek-wetenschappelijke activiteiten;
e. activiteiten ter bevordering van de politieke participatie van jongeren;
f. het werven van leden;
h. werving, selectie en begeleiding van politieke ambtsdragers;
g. het betrekken van niet-leden bij activiteiten van de politieke partij;
i. activiteiten in het kader van verkiezingscampagnes.

7.7 Verantwoording activiteiten WFPP	Categorie	2022	2021
		€	€
Congres	a.	134.764	**65.298**
Politieke ledenraad	a.	72.026	**81.080**
Ledenraadpleging	a.	5.445	**65.104**
Activiteiten Netwerken en groepen	a.	10.925	**9.134**
Activiteiten afdelingen en gewesten	a.	295.573	**778.994**
Activiteiten afdeling Projecten	a.	1.126.593	**1.115.618**
Project ledendemocratie	a.	31.047	**33.261**
		1.676.373	**2.148.489**
Webbeheer	b.	281.589	**298.277**
Rood	b.	32.062	**27.004**
		313.652	**325.280**
Ondersteuning neveninstelling FMS	c.	88.300	**88.300**
Internationaal Secretariaat	c.	124.768	**91.858**
		213.068	**180.158**
Ondersteuning neveninstelling WBS	d.	133.000	**133.000**
Activit. bevordering politieke participatie jongeren	e.	5.900	**3.223**
Ledenwerving	f. + g.	120.702	**161.614**
Campagnekosten gewesten en afdelingen	i.	2.306.573	**505.324**
Campagnekosten GR en Provinciale verkiezingen	i.	599.200	**1.275.108**
		2.905.773	**1.780.432**
Totaal verantwoording		**5.368.468**	**4.732.197**

7.8 Bezoldiging bestuur

De bezoldiging voorzitter E M. Sent, bedraagt in totaal € 137.343 bruto salaris inclusief werkgeverslasten en pensioenpremie. In 2021 was dit bedrag € 161.812,-- De bezoldiging Internationaal secretaris L. Vromans, bedraagt in totaal € 26.755 inclusief werkgeverslasten en pensioenpremie.

7.9 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum bekend, die het beeld van de jaarrekening in belangrijke mate beïnvloeden.

8. Overige gegevens

8.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

ACCOUNTANTS
IN NON-PROFIT

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Vereniging Partij van de Arbeid

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2022 van Vereniging Partij van de Arbeid te 's-Gravenhage gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging Partij van de Arbeid op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met RJk C1 'Kleine organisaties-zonder-winststreven'.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de staat van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging Partij van de Arbeid zoals vereist in de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van RJk C1 'Kleine organisaties-zonder-winststreven' is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met RJk C1 'Kleine organisaties-zonder-winststreven'.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening
Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJk C1 'Kleine organisaties-zonder-winststreven'. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Sliedrecht, 30 juni 2023.

WITh Accountants B.V.

Digitaal ondertekend door:
Wilfred Oosterom
30 juni 2023 16:28 +02:00...

W.G. Oosterom MSc RA